

**PĒTĪJUMS «DZIMUMA ASPEKTA IETEKMES
ANALĪZE VALSTS UN PAŠVALDĪBU BUDŽETA
PROCESOS»**

Valentīna Laizāne

Aizkraukles pilsētas bibliotēka

30.05.2018.

LATVIJAS DZIMUMU LĪDZTIESĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTI

- **Koncepcija dzimumu līdztiesības īstenošanai (2001)**
- **Programma dzimumu līdztiesības īstenošanai 2005.- 2006. gadam**
- **Programmas dzimumu līdztiesības īstenošanai 2007.- 2010. gadam informatīvā daļa**
- **Par Plānu dzimumu līdztiesības īstenošanai 2012.- 2014. gadam**
- **Pamatnostādnes sieviešu un vīriešu vienlīdzīgu iespēju un tiesību nodrošināšanai 2016.- 2020. gadam**

DZIMUMA ASPEKTA IETEKMES ANALĪZE BUDŽETA PROGRAMMĀS

- Aizkraukles novada pašvaldības budžeta kategorija 08.000 “Atpūta, kultūra, reliģija”
- Aizkraukles novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2014.-2025. gadam ir noteikta Aizkraukles novada vīzija: “Aizkraukles novads: izglītota, aktīva sabiedrība ar iedvesmu māca saviem bērniem, kā īstenot mūsdienu sapņus, saglabājot senatnes pēdas”
- “Aizkraukles novada integrētā attīstības programma 2014.-2020. gadam”

BUDŽETA IZDEVUMI

- **Finansējums sporta centra, kultūras nama, muzeja, bibliotēkas uzturēšanai (administrēšana, komunālie izdevumi) – zems**
- **Finansējums sporta pasākumiem, sporta klubiem, kultūras pasākumiem, pašdarbības kolektīviem, muzeja aktivitātēm, bibliotēkas krājumu veidošanai – augsts**
- **Intervijās ar Aizkraukles novada domes un iestāžu pārstāvjiem sniegtā informācija liecina, ka budžeta plānošana notiek pakāpeniski, taču dzimuma perspektīva netiek integrēta. Kopumā budžeta kategorija ir vispārīga un nesniedz priekšstatu par sasniedzamajiem mērķiem, pasākumiem un iedzīvotāju vēlmēm, kas tiktu apmierinātas dzimumu līdztiesības jomā.**

DEPUTĀTU PĀRSTĀVNICĪBA UN IESAISTE

- **Aizkraukles novada pašvaldības domes sastāvs - 6 sievietes un 9 vīrieši**

Komisijas, kur pārsvars sievietēm: darījumu ar lauksaimniecības zemi tiesiskuma uzraudzībai, izglītojamo atbrīvošanu no valsts pārbaudījumu kārtošanas, ģimenes lietu jautājumos, interešu izglītības jautājumos, jaunatnes konsultatīvā, pedagogiski medicīniskā, interešu izglītības programmu izvērtēšanas un mērķdotāciju sadales, attīstības, dzīvokļu, administratīvā, izglītības, sporta un kultūras.

Komisijas, kur pārsvars vīriešiem: licencēšanas komisija pasažieru pārvadāšanai, ētikas komisija, iepirkumu, sporta, būvvalde, sociālo jautājumu, finanšu.

AIZKRAUKLES NOVADA IEDZĪVOTĀJU ANKETĒŠANA

- Anketā iekļautie jautājumi aplūkoja dažādo aktivitāšu apmeklētības biežumu un iemeslus, respondentu viedokli par to, kāda tipa pasākumi visvairāk atbilst viņu interesēm, un par dažādo pasākumu rīkošanas biežumu, par dažādiem pasākumu aspektiem (piem., laiks un vieta, saturs), kā arī par komunikāciju kultūras un sporta pasākumu jomā.

AIZKRAUKLES NOVADA PASĀKUMU ANALĪZE

- **Pasākumu plānošanas analīze**

**Gadījuma analīze: pasākuma “Tēva diena 2017”
plānošana.**

- **Dzimumu proporcijas aplēses nejauši izvēlētos kultūras pasākumos**
- **Dzimumu nodarbinātība kultūras, sporta un izglītības jomā**
- **Iedzīvotāju apmierinātības aptauja**

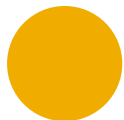
BUDŽETA KATEGORIJAS IZMAKSU ANALĪZE DZIMUMU GRIEZUMĀ

- **Tiešās izmaksas** –tās ir izmaksas, kas ir tieši orientētas uz pakalpojuma saņēmēju jeb personu vai personu grupu (iedzīvotājs, apmeklētājs, dalībnieks, deju kolektīvs, sporta klubs u.tml.), piemēram, sportistu dalības maksa sacensībās, sporta klubu inventārs, sporta un kultūras pasākumu apmeklēšanas transports, balvas, reprezentācijas izdevumi, dotācijas vispārējiem izdevumiem u.c.
- **Netiešās izmaksas** –tās ir izmaksas, kas saistītas ar konkrētu šajā budžeta kategorijā ietilpstošo materiālo un nemateriālo aktīvu uzturēšanu, pārvaldību, kā arī personāla uzturēšanu. Tajās ietilpst atalgojuma budžets iestāžu darbiniekiem, izmaksas infrastruktūras izveidošanai/uzturēšanai, kā, piemēram, komunālās izmaksas, administratīvās izmaksas, inventārs, sakari, transports, grāmatu fonda izveide u.c..

SECINĀJUMI PAR DZIMUMA ASPEKTA INTEGRĒŠANU BUDŽETA PROGRAMMĀ

- Aizkraukles pašvaldība mērķtiecīgi strādā, lai uzlabotu iedzīvotāju dzīves kvalitāti un apmierinātību.
- Aizkraukles novada pašvaldībai nav apstiprināta kultūras attīstības stratēģija, lai gan tās projekts ir izstrādāts.
- Pašvaldības budžeta izstrādes process ir balstīts uz iepriekšējo gadu budžeta analīzi, kas tiek koriģēts atbilstoši aktuālajām un sagaidāmajām norisēm.
- Pašvaldības budžeta sagatavošanā un izpildes analīzē dzimuma aspekts netiek izdalīts, t.i. līdzekļu plānošanas un apguves dati netiek skatīti dzimumu griezumā

SECINĀJUMI PAR DZIMUMA ASPEKTA INTEGRĒŠANU BUDŽETA PROGRAMMĀ

- Mērķu noteikšana dzimuma griezumā ļaus izstrādāt precīzāku mārketinga stratēģiju, piemēram, nosakot konkrētus informācijas izplatīšanas kanālus, sniedzamās informācijas apjomu un detalizācijas pakāpi.
- Pašvaldības loma dzimumu līdzsvara iegūšanai kultūras jomā varētu izpausties kā tiešāka vīriešu uzrunāšana un vīriešu interesēm atbilstošāka piedāvājuma izstrādāšana.
- Vispusīgākas informācijas iegūšanai ir ieteicams veikt analīzi nevis budžeta kategoriju, bet gan nozaru griezumā.

